

Soạn Củng cố và mở rộng lớp 10 trang 94 Kết nối tri thức

Cùng Đọc tài liệu xem chi tiết phần Củng cố và mở rộng của Bài 3: Nghệ thuật thuyết phục trong văn nghị luận SGK ngữ văn 10 tập 1 sách Kết nối tri thức

Soạn Củng cố và mở rộng lớp 10 trang 94

Câu 1. Ba văn bản đọc trong bài (Hiền tài là nguyên khí của quốc gia, Yêu và đồng cảm, Chữ bầu lên nhà thơ) đã giúp bạn hiểu được gì về đặc điểm nội dung và hình thức của văn nghị luận?

Trả lời:

- Đặc điểm nội dung: bàn luận về một vấn đề xã hội hoặc một tư tưởng đạo đức.
- Đặc điểm hình thức:
 - + Bài văn gồm nhiều đoạn văn, có các luận điểm, luận cứ rõ ràng, những lí lẽ bằng chứng xác đáng, có sức thuyết phục.
 - + Các đoạn văn trong bài có sự mạch lạc, logic; các câu văn được liên kết bởi các phép nối, phép lặp, phép thế,...
 - + Ngôn ngữ, giọng điệu phù hợp với nội dung bàn luận, tạo sự hứng thú hấp dẫn người đọc.

Câu 2. Theo bạn, trong văn nghị luận, yếu tố tự sự có thể sử dụng ở những trường hợp nào và với mức độ ra sao?

Trả lời:

- Các trường hợp có thể sử dụng yếu tố tự sự trong văn nghị luận:
 - + Sử dụng yếu tố tự sự trong quá trình lập luận để các luận điểm được trình bày rõ ràng hơn.
 - + Sử dụng khi nêu ra các lí lẽ, bằng chứng để tăng sức thuyết phục.
- Yếu tố tự sự cần được sử dụng trong văn nghị luận với mức độ vừa phải, không nên dùng quá nhiều để nhầm sang văn tự sự.

Câu 3. Hãy lập bảng hoặc sơ đồ tư duy để so sánh các văn bản trong bài theo một số điểm gợi ý sau: luận đề; cách triển khai luận điểm; cách nêu lí lẽ và bằng chứng; lí do chọn cách triển khai luận điểm và nêu lí lẽ, bằng chứng;...

Trả lời:

	Hiền tài là nguyên khí của quốc gia	Yêu và đồng cảm	Chữ bầu lên nhà thơ
Luận đề	Bàn luận về tầm quan trọng của hiền tài đối với đất nước.	Nói về sự cần thiết của yêu và đồng cảm trong cuộc sống.	Bàn luận vai trò quan trọng của chữ đối với nhà thơ.
Cách triển khai luận điểm	Luận điểm được triển khai từ ý lớn đến ý nhỏ, từ khái quát đến cụ thể; được trình bày một cách rõ ràng, mạch lạc, logic, dễ hiểu.	Luận điểm được triển khai từ ý nhỏ đến ý lớn, trình bày có sự mạch lạc, logic đã làm nổi bật được luận đề.	Luận điểm có sự liên kết, mạch lạc và có tính chất nâng cao, mở rộng; theo trình tự nêu vấn đề, giải quyết vấn đề và kết luận.
Cách nêu lí lẽ và bằng chứng	Các lí lẽ bằng chứng được trình bày cụ thể, hợp lý nhưng chưa có sự liên hệ với thực tiễn, chưa thật sự thuyết phục người đọc.	Lí lẽ, bằng chứng xác đáng, hợp lý, có sự liên hệ nhưng chưa cụ thể và rõ ràng, thiếu sức thuyết phục.	Lí lẽ bằng chứng rõ ràng, hợp lý, có ví dụ liên hệ cụ thể với thực tiễn, tạo được sức thuyết phục.
Lí do chọn cách triển khai luận điểm và nêu lí lẽ, bằng chứng	Đưa ra nội dung khái quát để tạo sự tò mò khiến bạn đọc muốn đi sâu vào tìm hiểu chi tiết vấn đề được bàn luận.	Đưa ra những phân tích, chứng minh gây sự hấp dẫn với người đọc, muốn tìm hiểu rõ hơn về vấn đề bàn luận.	Đặt vấn đề và phân tích, tổng hợp giúp người đọc hiểu rõ hơn vấn đề, nâng cao khả năng hiểu biết về vấn đề bàn luận.

Câu 4. Thảo luận nhóm về cách nhận diện đặc điểm riêng văn bản nghị luận xã hội.

Trả lời:

Cách nhận diện đặc điểm riêng của văn bản nghị luận xã hội:

- Luận đề, nội dung chính là bàn luận về các hiện tượng cụ thể trong đời sống, ví dụ: Bệnh vô cảm trong xã hội; Lạm dụng mạng xã hội; Lòng tốt và sự tử tế;...
- Các luận điểm, luận cứ hướng tới việc phân tích các mặt đúng – sai, chỉ ra nguyên nhân và bày tỏ thái độ, ý kiến của người viết về hiện tượng xã hội đó.
- Dẫn chứng được lấy từ ví dụ thực tế, có tính thuyết phục cao.

Câu 5. Tìm đọc thêm một số văn bản nghị luận đề cập những vấn đề có liên quan tới nội dung các văn bản đã học trong bài. Chú ý xác định quan hệ kết nối giữa các văn bản và tập hợp chúng vào các nhóm có đặc điểm nội dung hoặc hình thức gần gũi (ví dụ: nhóm văn bản bàn về việc trọng dụng nhân tài, nhóm văn bản bàn về những vấn đề cơ bản của sáng tạo nghệ thuật, ...)

Trả lời:

Soạn Củng cố và mở rộng lớp 10 trang 94 Kết nối tri thức

Gợi ý:

- Nhóm văn bản bàn về những vấn đề cơ bản của sáng tạo nghệ thuật: Thơ còn tồn tại được không (Diễn từ Nobel 1975 của E. Montale), Một thời đại trong thi ca (Hoài Thanh, Hoài Chân), ...

- Nhóm văn bản bàn về việc trọng dụng nhân tài: Cầu hiền chiếu (Ngô Thì Nhậm),...

-/-

Trên đây là gợi ý trả lời các câu hỏi soạn Củng cố và mở rộng lớp 10 trang 94 Kết nối tri thức tập 1, đừng quên tham khảo trọn bộ [Soạn Văn 10 Kết nối tri thức](#)!

- Tổng hợp các tài liệu và bài học soạn văn 10 mới -